

Historia ya Falsafa

78 Falsafa ya Lugha ya Kawaida

Na Dkt. Arthur Holmes wa Chuo cha Wheaton

Katika wiki chache zilizopita, tumekuwa tukifuatilia maendeleo kutoka karne ya 19 hadi karne ya 20 ya harakati ya uchanya kwa msisitizo wake kwamba madai yote ya maarifa lazima yakidhi viwango vya kile kinachodaiwa kuwa sayansi ya majaribio. Na kwa njia halisi, hii inajitokeza katika uchanya wa kimantiki. Tumetoa maoni kuhusu baadhi ya mambo yaliyosababisha kuangamia kwa uchanya wa kimantiki, na moja wapo ilikuwa kuibuka kwa falsafa ya kawaida ya lugha tofauti na falsafa bora ya lugha.

Hiyo ni kusema, bora kwa Russell, na angalau baadhi ya wanachama wa positivism, ilikuwa ni kuficha maarifa yetu katika lugha ambayo haina maana yoyote ile kwa sababu alama hizo zimefafanuliwa kwa kurejelea hoja dhahiri za kimatibabu, na kuonyesha uhusiano katika suala la hitimisho rasmi la kimantiki. Na kwa hivyo matumizi ya mantiki ya ishara yalikuwa aina ya lugha bora ya aina rasmi ya kimantiki. Naam, hilo, kama ninavyosema, lilisababisha harakati ya kimantiki ya positivism na harakati ya kawaida ya lugha, ya mwisho, Wittgenstein na wengine, tutakaozungumzia leo, waliitikia hilo, wakisisitiza kwamba lugha bora ni ya kupunguza sana.

Unakumbuka Quine alipinga upunguzaji. Ni upunguzaji kupita kiasi. Ukweli ni kwamba lugha katika matumizi yake ya kawaida hufanya kazi za aina nyingi tofauti, si tu kazi za uchambuzi na maelezo ya data ya majaribio.

Na hivyo basi, mvuto ni kwa aina mbalimbali za matumizi ya lugha. Sasa, mwanzoni, hilo si wazo rahisi kulielewa, kwa hivyo nadhani linaweza kusaidia tukianza na mfano maalum, yaani mjadala kuhusu lugha ya kidini, ambao tunaweza kuupitia kupitia sehemu ambayo haijakamilika ya ajenda yetu katika Lugha, Ukweli, na Mantiki ya Ayer, ambapo unakumbuka mara ya mwisho katika kutoa maoni kuhusu Sura ya 6, Maadili na Theolojia, tulifanikiwa kuzungumzia jinsi alivyoshughulikia maadili, lakini si jinsi alivyoshughulikia theolojia. Naam, ni maelezo ya moja kwa moja ambayo anatoa, na unaweza kuyafupisha kama ifuatavyo, ukipenda, kwamba kwa kuzingatia kigezo cha uthibitishaji wa maana, kwa maana halisi, pendekezo kwamba Mungu yupo halina maana halisi, kwa sababu haliwezi kuthibitishwa moja kwa moja au kimsingi.

Mungu si kitu chenye hisia. Kwa kweli, neno Mungu ni neno la kimetafizikia, lisilo na maana, kwa sababu halina marejeleo ya majaribio. Kwa hivyo, hakuna maana halisi kwa mazungumzo yoyote kuhusu Mungu.

Kwa hivyo lugha yote ya kitheolojia, lugha kuhusu Mungu, lugha yote ya kitheolojia haina maana halisi. Sasa, matokeo yake si kwamba yeye ni mkanamungu au mkanamungu; matokeo yake ni kwamba ukanamungu, ukanamungu, na ukanamungu vyote havina maana sawa. Havidai chochote.

Hiyo ni kusema, chochote chenye maana halisi. Matokeo yake ni kwamba hakuna mgongano wa kimantiki, kwa kweli, kati ya dini na sayansi, kwa sababu sayansi inadai mambo, lakini dini haifanyi hivyo. Kwa hivyo kunawezaje kuwa na mgongano wowote? Na matokeo yake ni kwamba uzoefu wa kidini hauwezi kutoa ushahidi wowote, kwa sababu uzoefu wa kidini ni kuzungumza kuhusu hali za kisaikolojia, lugha kuhusu uzoefu wa kidini, kuzungumza kuhusu hali za kisaikolojia, ambazo zinaweza kuelezewa kimfano, lakini kuzungumza kuhusu uzoefu kama huo hakutupi marejeleo ya kimfano kwa Mungu.

Na anazungumzia jinsi ambavyo mcha Mungu, kwa njia za kawaida, amezungumzia Mungu kama asiyeweza kueleweka, asiyelezeka. Tunaweza tu kuzungumza kuhusu Mungu kwa njia ya kukanusha. Kwa hivyo, hakuna lugha ya kitheolojia yenye maana halisi.

Sasa, hiyo ilikuwa simulizi ya Ayer, na ilirudiwa kwa namna fulani mwaka wa 1944 katika makala ya John Wisdom iliyoitwa tu Miungu. Ilionekana katika moja ya majarida ya Uingereza, Proceedings of the Aristotelian Society, ambapo alisema kwamba majadiliano kuhusu Mungu, au miungu, aina hiyo ya lugha, yanahusu zaidi hisia za watu kuliko ukweli. Zaidi na hisia kuliko ukweli.

Haina marejeleo ya majaribio. Sasa, ilikuwa makala ya John Wisdom iliyoanzisha mjadala ambao umekuwa maarufu sana. Ninaamini awali ilikuwa kwenye BBC, na vipande hivyo vimechapishwa na kuchapishwa tena na tena .

Unazipata katika aina zote za falsafa ya dinoti za dini. Lakini kilichohusika katika mjadala huu wa chuo kikuu, au kile kilichokuwa kikijadiliwa, kilikuwa mada ya theolojia na upotoshaji. Theolojia na upotoshaji.

Na unaweza kuona wazi kigezo cha kielelezo cha maana kinachosisitiza hili. Sasa, kulikuwa na watu watatu waliohusika katika majadiliano. Mmoja alikuwa Antony Flew, na nimeweka majina yao ubaoni ili uweze kuwapata.

Mmoja wao alikuwa Antony Flew, ambaye, ili kujaribu kuelewa jinsi muumini anavyozungumza kumhusu Mungu na mtu mwenye shaka, alisimulia mfano wa mtunza bustani asiyeonekana. Mtunza bustani asiyeonekana. Hiyo ni kusema, baadhi ya wachunguzi hukutana na eneo ambalo kuna kipande cha ardhi kilichozungukwa na ukuta au uzio au kitu kama hicho, na inatunzwa waziwazi.

Imepandwa. Imepaliliwa. Kwa ufupi, imepandwa bustani.

Na kwa hivyo wanataka kuona ni nani anayefanya hivi. Na hawawezi kumpata mtu yeyote. Wanazunguka-zunguka, na hakuna anayeonekana.

Na kwa hivyo wanaanza kujisemea kuhusu mkulima asiyeonekana. Hii ndiyo maelezo wanayopata. Sasa, kuhusu uthibitishaji, uwongo, utasema nini? Unawezaje kudanganya kuwepo kwa mkulima asiyeonekana mwenye data ya majaribio? Haiwezekani tu.

Naam, ndivyo waumini wanavyozungumzia kuhusu utunzaji wa Mungu na upendo wa Mungu. Ili kila kitu kinachohusika katika taswira ya majaliwa na neema na shughuli za Mungu kiweze kujumuishwa katika aina hii ya hadithi. Haiwezi kuthibitishwa kimajaribio, lakini tazama, wachunguzi hao wanaona ni mjadala wenye maana sana.

Mshiriki wa pili alikuwa RM Sungura. RM Sungura. Na anakaribia msisitizo wa hekima kuhusu majadiliano ya kidini kama usemi wa hisia tu.

Labda hisia ya kuwepo, lakini hisia hata hivyo. Katika hadithi yake, hadithi anayosimulia, ya don wa Oxford, profesa wa Oxford, ambaye ana kupepesa macho fulani. Sasa, kupepesa macho ni aina isiyo ya busara ya kukata tamaa.

Ni kitu ambacho amekiamini. Hisia aliyonayo, katika kesi hii, hisia kwamba mtu anajaribu kumuua. Na hiyo inatawala tabia yake yote.

Yeye huwa mwangalifu kila wakati. Inaelezea jinsi anavyotenda. Unaona, mtunza bustani asiyeonekana alikuwa maelezo ya mambo fulani.

Lakini sasa Sungura anazungumzia maelezo ya tabia ya mtu binafsi. Wakulima wasioonekana walikuwa kama waangalizi waliojitenga. Lakini huyu Oxford inahusika sana.

Anajali. Hili ni muhimu kwake sana. Ni suala la kidini zaidi hapa.

Sasa, bila shaka, anachosema si madai yanayoweza kuthibitishwa au kughushiwa kwa njia ya majaribio. Kwa hivyo inaepuka ... Kwa hivyo iko chini ya ukosoaji wa mchanya wa kimantiki. Na bado, hii hapa.

Hilo halimkatishi tamaa. Unaona, profesa anapepesa macho. Mtu wa tatu ni Basil Mitchell, ambaye mwenyewe alikuwa mwanatheolojia huko Oxford.

Basil Mitchell, ambaye alisimulia fumbo lingine, hadithi nyingine, ya mgeni. Hadithi ya mgeni. Na kumbuka kwamba hii inafanywa mwishoni mwa miaka ya arobaini.

Na anazungumzia Ufaransa iliyovamiwa. Unamwambia mtu tu anachofanya na wapi anapata maelekezo yake. Hapana, na ukweli kwamba anapata maelekezo yake.

Na kwamba wanapewa vifaa vya kijeshi vinavyohitajika kwa ajili ya shughuli zao za chini ya ardhi. Na wanaelezea kwamba wanafanya hivi kwa sababu mgeni amekuja. Mgeni ambaye alikuwa amewaambia wapigane na wavamizi waovu.

Kwamba angewapa njia na kwamba angerudi tena ili kupata ushindi kamili. Na kwa sababu walimwamini mgeni, hivi ndivyo wanavyotenda. Sasa, ni wazi, mwanatheolojia anazungumzia Kristo aliyekuja na ujio wa pili ulioahidiwa, ambao utafikia ushindi kamili.

Lakini hisia inayotokana na maneno, ahadi, matendo, na utu wa mgeni ni kwamba wanasadikishwa kabisa. Kwa hivyo ingawa simulizi yao kuhusu mgeni haiwezi kuthibitishwa kimajaribio au kupotoshwa katika hatua hii, hakika inaelezea tabia zao. Kwa hivyo kile ulichonacho basi katika visa hivi vitatu ni hadithi inayosimuliwa kuelezea imani na tabia za watu wa kidini.

Hadithi ambayo haiwezi kuthibitishwa kimajaribio . Ingawa unaweza kugundua kwamba hadithi kuhusu mgeni inaweza kuthibitishwa katika kanuni za baadaye. Kile ambacho John Hick baadaye alikiita uthibitisho wa kieskatolojia.

Uthibitisho kimsingi kwa njia hiyo. Sawa. Lakini hoja ni kwamba, katika maelezo haya yote matatu, kuna matumizi duni zaidi ya lugha inayodaiwa kuwa ya kweli.

Katika visa vyote vitatu, kuna lugha kuhusu mkulima, mgeni, au mtu anayetaka kuwa muuaji. Unaona ? Katika kila moja ya visa hivi, kuna taarifa ya kweli inayotolewa ambayo haiwezi kupitisha vigezo vya kimantiki vya mtazamo chanya. Na mjadala huu ulikubaliwa sana kama kichocheo cha mjadala unaoendelea.

Ilikuwa inawakilisha mtazamo wa kawaida wa lugha kwamba kigezo cha uchanya ni cha kupunguza sana, finyu sana. Kuna matumizi mengi mapana ya lugha, hata lugha ya ukweli, kuliko vile ambavyo mchanyanya anaweza kueleza. Sasa, baadhi ya mitazamo mingine iliyoibuka katika miaka kumi iliyofuata, hadi miaka ya 50, kwa kweli, hii ndiyo ilikuwa suala katika falsafa ya dini katika miaka ya 50 hadi miaka ya 60 ilipoanza kuuliza maswali mengine.

Baadhi ya maoni mengine yanavutia sana. Kulikuwa na profesa wa Cambridge anayeitwa Braithwaite ambaye alisema kwamba lugha ya kidini inahusu tu ahadi zisizo za kimaadili. Nakumbuka nikimsikia akizungumza wakati mmoja ambapo alisema kwamba anapoenda kanisani na kukariri Imani ya Mitume, naamini katika Mungu Baba Mwenyezi, anachofanya hasa ni kujitoa tu kwa njia fulani ya maisha.

Sio kwa ukweli wa mapendekezo ambayo mtindo wa maisha umejengwa kijadi , bali ni kujitoa tu kwa mtindo fulani wa maisha. Kwa kuchukua, ukipenda, mtazamo wa Kantian kuhusu dini kama usemi wa mfano wa majukumu ya kimaadili. Alasdair MacIntyre, ndiyo, MacIntyre yule yule tunayemsikia sasa kuhusu maadili ya fadhila na kadhalika, ambaye sasa yuko Notre Dame, Alasdair MacIntyre wakati huo alikuwa profesa kijana wa Uskoti na Ireland, na alijaribu kudumisha kwamba lugha ya kidini yenyewe ni mchezo wa lugha tofauti.

Hiyo ni kusema, matumizi ya kidini ni tofauti na matumizi mengine yote. Hayawezi kupunguzwa kuwa lugha ya maadili, hayawezi kupunguzwa kuwa lugha ya kimetafizikia. Aliyaita kuwa ya kipekee.

Na kwa hivyo alichokuwa akibishania kilikuwa ni upuuzi wa kipekee. Na bila shaka, ikiwa lugha ya kidini ni ya kipekee na haina vipengele vya majaribio, basi haiwezi kukubalika kwa aina yoyote ya ushahidi wa majaribio. Unaweza kugundua haraka kwamba alikuwa akija wakati huo na aina ya theolojia ya Barthia, ambapo theolojia ya asili na aina yoyote ya ushahidi wa busara wa kuwepo kwa Mungu haikuwa ya kweli.

Na hivyo dhana potofu ya kipekee ilitosha. Hata hivyo, ni katika muktadha huu huu, kwamba mtu mwingine, Paul Van Buren, ambaye wakati huo, nadhani, alikuwa katika Chuo Kikuu cha Temple, alichapisha kitabu kinachoitwa Maana ya Kidunia ya Injili. Maana ya Kidunia ya Injili.

Ambayo ilianzisha theolojia ya kifo cha Mungu, kama ilivyoitwa mwishoni mwa miaka ya 50, mwanzoni mwa miaka ya 60. Theolojia ya kifo cha Mungu. Hoja yake ilikuwa kwamba katika enzi ya kidunia, enzi ya kisayansi ya kidunia, tunapaswa kupata maana mpya kutoka kwa lugha ya kidini.

Tunapaswa kupata maana mpya kutokana na lugha ya kidini. Lugha ya Mungu, katika maana yake ya kitamaduni ya kiungu, maana yake ya kimetafizikia, lugha ya Mungu ni lugha iliyokufa ambayo haina maana katika enzi ya kisayansi ya kidunia. Kwa nini isiwe hivyo? Kwa sababu chochote chenye maana halisi kinaweza kuthibitishwa kwa majaribio.

Kwa hivyo, kwa msingi wa kanuni ya uthibitishaji, alikuwa akisema kwamba Mungu amekufa. Na alichomaanisha kwa hilo ni kwamba lugha ya Mungu ya aina ya kitamaduni ni lugha iliyokufa. Haina maana.

Na kwa hivyo, aina ya maana tunayotoa kuhusu injili kimsingi ni ile ya aina fulani ya ubinadamu wa kidunia. Ni lugha inayofunika ahadi na wasiwasi mwingine. Basi, aina mbalimbali za njia mbadala zilichunguzwa.

Na kufikia wakati unapofika, vizuri sana , mwishoni mwa miaka ya 50, mtazamo chanya wa kimantiki unaonekana kuwa umepanda, umekuwa ukipungua, na falsafa ya dini inarudi kama ya kishetani kabisa. Hebu tuone, nilikutana na William Alston, ambaye sasa ni mmoja wa sauti zinazoongoza katika falsafa ya dini katika nchi hii. Nilikutana naye mwanzoni mwishoni mwa miaka ya 50, alipokuwa akifundisha falsafa ya dini bila imani katika Chuo Kikuu cha Michigan.

Sasa, kama ninavyosema, yeye ni mmoja wa watu wanaoongoza katika falsafa ya dini, akifanya kazi katika hoja za kuwepo kwa Mungu kulingana na uzoefu wa kidini. Mmoja wa watu wengine wa mwanzo kabisa kuichukua alikuwa George Mavrodis, ambaye, mwishoni mwa miaka ya 50 na mwanzoni mwa miaka ya 60, alichapisha kitabu kidogo kiitwacho Imani katika Mungu, ambacho, tena, kiliweza kutoa madai ya aina hii. Kwa hivyo ongezeko kubwa la falsafa ya dini lilianza mwishoni mwa miaka ya 50, mwanzoni mwa miaka ya 60, na sasa, kama wengi wenu mnavyojua, labda limefikia kilele chake kikubwa zaidi tangu wakati huo, pamoja na kazi si tu katika falsafa ya dini, bali pia katika theolojia ya falsafa, na hakuna mtu anayefikiria kusema kwamba haina maana kwa sababu haiwezi kuthibitishwa kijaribio.

Kwa hivyo hiyo inatutambulisha, basi, kwa utofauti mkubwa wa matumizi ambayo lugha inaweza kuwa nayo. Sasa, kwa utangulizi huo, wacha niseme kitu kuhusu Wittgenstein wa baadaye, kwa sababu kwa njia nyingi ilikuwa msukumo wake, kazi yake katika uchunguzi wa kifalsafa, ambayo ilisababisha hili. Kitabu hiki kilichapishwa kwa Kiingereza mnamo 1953.

Sehemu ya kwanza yake ilichapishwa kwa Kijerumani mwaka wa 1945. Kwa hivyo unaweza kuona kwamba hili lilikuwa likiendelea wakati huo huo na mabadiliko niliyoyataja. Sasa, Wittgenstein anaona lugha kama aina ya tabia ya kijamii.

Hiyo ni kusema, lugha haihusiani tu na kazi mbili, za utambuzi na za hisia, kama vile wachanya walivyosema. Lakini badala yake ni jambo la kijamii linalotumika kwa njia mbalimbali. Kuna aina mbalimbali ambazo maisha huchukua, ambazo maisha ya mwanadamu huchukua.

Lugha ni kifaa kinachotumika; ina kazi katika aina yoyote ya maisha ambayo mtu anahusika nayo. Na kwa hivyo, utofauti wa kile anachokiita michezo ya lugha, michezo unayoweza kucheza. Ni mfano anaoutoa kutokana na ukweli kwamba unaweza kupata, tuseme, karata fulani, safu ya karata za kucheza, na kucheza michezo mingi ukitumia karata hizo za kucheza.

Kwa hivyo kuna aina zote za michezo ya karata. Naam, na ni wazi, unaweza kupata lugha ya Kiingereza na kufanya mambo ya kila aina, kucheza michezo ya kila aina kwa kutumia lugha ya Kiingereza, michezo ya lugha. Sasa, wacha nisome vifungu kadhaa ambavyo, unapata mtindo wake na kile anachofanya.

Anasema, fikiria vifaa vilivyo kwenye kisanduku cha vifaa. Kuna nyundo, koleo, msumeno, bisibisi, sheria, gundi, gundi, misumari, skrubu, na kazi za maneno ni tofauti kama kazi za vitu hivi. Kwa hivyo unafikiria lugha kama sanduku la vifaa vya kufanya kazi za kila aina, si moja au mbili tu.

Au tena, kurasa chache baadaye, kuna aina ngapi za sentensi? Sasa, hasemi mapendekezo. Pendekezo ni aina moja tu ya kitu. Sentensi, aina za lugha.

Kuna aina ngapi za sentensi? Tuseme, madai, swali, amri. Loo, kuna aina nyingi zisizohesabika, aina tofauti za matumizi. Na wingi huu si kitu kinachorekebisha mara moja na kwa wote, kwa sababu aina mpya za lugha, michezo mipya ya lugha hutokea, na mingine hupitwa na wakati na kusahaulika.

Neno mchezo wa lugha linamaanisha kuisitiza ukweli kwamba kuzungumza lugha ni sehemu ya shughuli, tabia, aina ya maisha. Sasa, pitia wingi wa michezo ya lugha katika mifano ifuatayo. Kutoa amri na kuzitii.

Kuelezea mwonekano wa kitu, kutoa vipimo vyake. Kuunda kitu kutokana na maelezo, mchoro. Kuripoti tukio.

Kukisia kuhusu tukio. Kuunda na kupima dhana. Kuwasilisha matokeo ya jaribio.

Kutunga hadithi. Kusoma hadithi. Kuigiza katika tamthilia.

Kuimba kwa kukamata. Kutabiri vitendawili. Kufanya mzaha.

Kutatua tatizo katika hesabu. Kutafsiri kutoka lugha moja hadi nyingine. Kuuliza.

Kushukuru . Kulaani. Salamu .

Kuomba. Unajua, ni mwepesi kusema, haya ni machache tu. Kwa sababu hapa una tabia tofauti, tabia tofauti zinazohusisha matumizi tofauti ya lugha, badala ya mtazamo wa kupunguza uzito.

Na anasisitiza kwamba wasiwasi wake ni kwamba hatuchanganyi matumizi tofauti ya lugha na, kwa njia hiyo, tunaunda mafumbo na matatizo ya kimantiki ambayo kwa kweli si matatizo hata kidogo, bali yanatokana tu na matumizi mabaya ya lugha. Hivi ndivyo anavyosema. Kazi ya mwanafalsafa inahusisha kukusanya vikumbusho kwa kusudi fulani.

Kama ungejaribu kuendeleza nadharia za kifalsafa, haingewezekana kuzihoji kwa sababu zingepaswa kuwa kuhusu maneno na kila mtu angekubaliana. Kwa hivyo falsafa haiendelezi nadharia zake yenyewe. Bado ni aina ya shughuli ya matibabu.

Kutatua matatizo. Akijibu swali alilouliza, tunawezaje kumtoa nzi kwenye chupa? Je, umewahi kumtoa nzi kwenye chupa na kulazimika kumtoa? Unawezaje kumtoa nzi kwenye chupa? Fumbo. Kwa hivyo falsafa iko katika biashara hii ya kuondoa mkanganyiko kwa msingi wa aina pana zaidi ya mbinu ya majaribio ya tabia za binadamu na tabia za lugha ya binadamu.

Sasa mfano mmoja anaotumia unaweza kusaidia. Ana kitabu kidogo ambacho kwa kweli kinatokana na baadhi ya mihadhara aliyotoa inayoitwa Uncertainty. Sasa ni wazi mada hiyo ni epistemolojia.

Na anachofanya ni kukubali mojawapo ya mahitaji ya epistemolojia ya Enlightenment. Mahitaji ya uhakika. Ukitaka, yeye ni epistemolojia ya Enlightenment ambayo ni ya kisasa, inayokosoa.

Sasa anaanza kwa kurejelea hotuba maarufu ya GE Moore mbele ya Chuo cha Uingereza ambapo angetaka kuthibitisha kwamba vitu viwili vya kimwili vipo. Kumbuka, hapa kuna kimoja. Hapa kuna mkono.

Najua huu ni mkono. Sasa tunamaanisha nini tunaposema kitu kama hicho? Najua huu ni mkono. Ambapo tabia yangu na tabia ya Moore zinaonyesha kwamba wanajua huu ni mkono.

Na maneno hayo yanarudia tu. Naam, inamaanisha, haina maana kutilia shaka. Haina maana kutilia shaka kwamba huu ni mkono.

Najua ni aina ya dhamana ninayokupa . Uhakika wangu binafsi kwamba ni mkono, si kitu cha uongo au kingine, ninakushikilia tu. Lakini zaidi ya hayo, dai ninalojua linadai kwamba picha nzima ya ulimwengu kimsingi ni sahihi .

Najua ni sehemu ya mtazamo mpana zaidi na thabiti wa ulimwengu ambapo kuna imani fulani za msingi, kama anavyoziita. Kwa hivyo ana, ukitaka, uhalisia wa kawaida unaobishaniwa kutokana na tabia za maneno zinazohusika. Huyu ni Ryle.

Nairudisha nyuma . Huyu ni Wittgenstein. Sasa maneno machache kuhusu Gilbert Ryle ambaye katika miaka ya 50 na 60 alikuwa bado anachapisha.

Vitabu vyake viwili ambavyo nitarejelea. Kimoja kinaitwa Dilemmas, na kingine ni Dhana ya Akili. Dilemmas, ndio, inahusu migogoro ya kifalsafa, matatizo ya kifalsafa, uhalisia dhidi ya dhana potofu, uhuru na uamuzi, akili na mwili, sayansi na dini, ambayo ni sahihi.

Na kuzifanya kama njia mbadala kunaonekana kukuweka katika hali ngumu. Naam, ana kitabu kizima kinachoshughulikia matatizo haya. Na hoja yake ni kwamba ni matatizo ya uongo, matatizo bandia.

Kuna migogoro kuhusu eneo ambalo lugha inashughulikia. Inawakilisha kile anachokiita, na hii ni dhana ambayo Ryle anajulikana sana, inawakilisha makosa ya kategoria. Makosa ya kategoria.

Ambapo neno moja linatumika katika kategoria mbili tofauti, ili usiwe na shaka na hakuna ubishi wa kweli. Sasa anaelezea dhana ya kategoria, na anazungumzia michezo tofauti ya lugha. Maneno yanayotumika katika michezo tofauti ya lugha wakati mwingine yanaweza kusababisha mkanganyiko kuhusu michezo ya lugha.

Lakini anaelezea anachomaanisha. Kwa mfano, chukua mchezo huo maarufu, unaostahili, na wa kupendeza wa Uingereza wa kriketi. Anasema, sawa, kuna mpigaji, kuna mpiga bowler, nitamwita mtungi.

Hapa kuna wicketi, hizo ni vijiti ardhini. Hapa kuna uwanja, hizo ni yadi 21 katikati. Lakini roho ya timu iko wapi? Loo, hiyo iko katika kundi tofauti.

Sio kitu cha majaribio kama vitu hivi vingine. Kwa hivyo anasisitiza kwamba hivi ndivyo matatizo ya kifalsafa yanavyotokea, tatizo la utambuzi wa hisia. Je, tunaona vitu vya kimwili au data ya hisia pekee? Naam, inategemea kama unatumia lugha ya fiziolojia ya neva au uzoefu wa kawaida.

Ukizungumzia utambuzi kwa upande wa uzoefu wa kawaida, mchezo wa lugha ni kama vile unaona vitu vya kimwili. Ukizungumzia utambuzi wa hisia kwa upande wa fiziolojia ya neva, mchezo wa lugha ni kama vile unaona data ya hisia. Vipi kuhusu uhuru na uamuzi? Naam, ukizungumzia tabia za binadamu kwa upande wa hali za kisababishi, ndivyo mtabiri anavyofanya.

Lakini ukizungumzia tabia zile zile katika suala la uwajibikaji, ndivyo mtu asiye na uhakika anavyofanya. Unaweza kuzungumza kuhusu mambo yale yale na kucheza michezo miwili tofauti, mchezo wa kuamua na mchezo wa kutoamua. Sayansi na dini vivyo hivyo.

Akili na mwili vivyo hivyo. Sasa, baadhi ya watu wameelewa hilo na kusema, sawa, basi lugha mbili zinaweza kukamilishana. Na hivyo hutumia kanuni ya kisayansi ya kukamilishana.

Unakumbuka kanuni ya kukamilishana kutoka fizikia, labda? Tunawezaje kuelezea jinsi mwanga unavyosambazwa? Je, husambazwa katika mawimbi au katika chembe? Naam, kwa nini lazima iwe mojawapo au? Kukamilishana kunapendekeza wavicles. Kuna mambo mawili yanayokamilishana, picha zinazokamilishana za jambo moja. Hilo linaweza kusema nini katika kesi hii? Naam, katika dhana yake ya akili, hajui kabisa kwamba ni sawa, kwa sababu hapo anazungumzia tatizo la akili na mwili.

Na anachojaribu kufanya ni kuchora ramani, na kugundua msamiati hapa, anajaribu kuchora ramani ya jiografia ya kimantiki. Huo ni msemu unaojulikana sana na maarufu. Unafanya jiografia ya kimantiki unapojaribu kupanga mambo.

Na kama unafanya jiografia ya kimantiki, unajaribu kufanya kazi ya ramani. Kwa hivyo unajaribu kuchora jiografia ya kimantiki ya maarifa ambayo tayari tunayo kuhusu akili. Unajaribu kupata taarifa mpya.

Lakini kuchora ramani ya jiografia ya maarifa ambayo tayari tunayo. Tayari tunayo? Ndiyo, katika tabia zetu za lugha. Kwa sababu jinsi tunavyotumia lugha imekua , imejaribiwa, imeboreshwa, na imejaribiwa kwa karne nyingi katika historia ya lugha.

Na kwa hivyo inaficha ndani ya tabia hizo aina zote za maarifa ya kimyakimya. Na anachojaribu kufanya katika dhana ya akili ni kuchora maarifa hayo ya kimyakimya. Sasa, unaona kwamba akili na mwili vyote ni nomino.

Na kwa hivyo tunaingia katika tabia ya kuchukulia akili na mwili kama vitu viwili tofauti. Hali za kiakili na hali za kimwili kama kategoria mbili tofauti za vitu. Yote hayo ni kwa sababu akili na mwili vyote ni nomino.

Kupotoshwa na kufanana kwa kisarufi juu juu badala ya kuchunguza matumizi halisi ya maneno katika tabia ya lugha. Kwa hivyo anapendekeza tunapaswa kufikiria badala yake kwa upande wa lugha ya akili na lugha ya mwili kama kuhusishwa na faragha kama tofauti na tabia za umma. Tabia za ufahamu kama tofauti na tabia za kimwili.

Kwa hivyo hisia na nia ni mielekeo ya kibinafsi ya kutenda kwa njia fulani. Hiyo ni tabia za kibinafsi zinazotuelekeza kwenye tabia fulani zisizo na upendeleo. Na unaposema, nimekasirika na kinachoendelea LA, unasema kitu kama, nataka kumpigia kelele mtu .

Unasema hisia ya faragha ni mwelekeo wa tabia za wazi. Kwa njia hiyo, anachofanya ni kutafsiri kauli zote kuhusu akili na shughuli za kiakili kuwa kauli za kitabia. Kwa hivyo anakuja na toleo la tatizo la akili-mwili linalojulikana kama ujamaa wa lugha .

Lugha ya akili ni lugha tu inayohusu tabia za kibinafsi. Utabia wa lugha . Sio lugha ya kimetafizikia, hapana.

Lakini lugha ya kiakili inahusu tabia halisi au zilizokusudiwa au zinazowezekeza za kimwili. Kwa njia hiyo. Naam, ilikuwa kitabu chake, Dhana ya Akili, ambacho kilianzisha mjadala unaoendelea kuhusu falsafa ya akili ambayo imekuwa ikiendelea tangu miaka ya 1950 hadi leo.

Na baadhi yenu mmekuwa mkichukua kozi za falsafa ya akili, kwa hivyo mnajua jambo fulani kuihusu. Kwa bahati mbaya, tumekuwa na mbinu mbili za falsafa ya akili hivi karibuni. Tumekuwa na kozi ambayo Roberts alifanya, ambayo ni falsafa zaidi ya akili katika suala la hali za kisaikolojia.

Hisia, tabia za ndani. Sawa. Na huenda umegundua kwamba njia ya Roberts ya kushughulikia hilo ni katika uchambuzi wa tunachomaanisha tunaposema, tunachofanya tunaposema, tunachofikiria ni lini.

Unaona, kwa sababu mbinu yake ya kifalsafa inaathiriwa sana na mbinu hii ya kawaida ya lugha kutoka Wittgenstein. Mara kwa mara hufundisha kozi ya Wittgenstein, ambayo alijifunza katika kazi yake ya uzamili huko Yale chini ya Paul Holman. Unaona.

Kwa hivyo hii ni njia ambayo anatumia kwa ufanisi mkubwa, bila vikwazo kuhusu metafizikia ambavyo baadhi ya watu wamefanya. Kwa upande mwingine, ikiwa umefanya baadhi ya mambo ya falsafa ya akili, ambayo O'Connor hufanya katika metafizikia ya kisasa, unaona, una njia tofauti. Lakini hoja ni kwamba katika maendeleo ya metafizikia ya baada ya chanya, upande wa kimetafizikia wa falsafa ya akili umekua pamoja na upande wa saikolojia ya kifalsafa ya falsafa ya akili.

Kwa hivyo shauku ya Roberts iko katika upande wa saikolojia ya kifalsafa, zaidi katika utamaduni wa Gilbert Ryle, Wittgenstein. Na mbinu ya O'Connor iko zaidi katika upande wa kimetafizikia, kuhusiana na falsafa ya sayansi. David.

Hapana, unajua, ukijaribu kumlazimisha asielewe mtazamo wako wa akili, nadhani atajitokeza, kama mtu anayefanya kazi kwa kutumia epifenomenalist. Hiyo ni kusema, ukweli uliopo chini ya michakato hii ya ubongo ni upi? Na kuna matukio ya kiakili ambayo ni athari za michakato ya ubongo.

Kwa hivyo nadhani Ryle ni aina fulani ya mtaalamu wa epifenomenalist. Sasa, wakati mwingine huitwa mtaalamu wa tabia, lakini tu ikiwa una utangulizi wa lugha ya tabia. Kuzungumzia akili ni kuzungumza kuhusu tabia za kibinafsi au za umma.

Na mtazamo wake ungekuwa kwamba lugha kuhusu akili inaweza kutafsiriwa bila kubaki lugha ya tabia, lugha kuhusu tabia. Kwa hivyo ni jambo hili la kutafsiriwa tena. Sawa, sasa huyo alikuwa Ryle.

Unataka kutulia na kutafakari hapo kabla sijaongeza? Anaanzisha jambo moja ambalo limekuwa maarufu sana katika dhana ya mashine. Anaita mtazamo wa Descartes kuhusu akili kama kwa namna fulani au nyingine katika mwili, kama hadithi ya mzimu katika mashine. Sasa msemu huo, mzimu katika mashine, umekuwa maarufu.

Na unasikia ikinukuliwa katika mambo ya kila aina. Ni maarufu kama Cogito Ego Sum. Kweli.

Ni mojawapo ya misemo ambayo unapata waandishi wa habari wakiisoma, na kadhalika na kadhalika. Hadithi ya mzimu ndani ya mashine. Anachofanya hapo ni kwamba tu yuko katika mchakato wa kubishana kwamba kwa sababu tu maneno akili na mwili ni nomino zote mbili haimaanishi kuna kiumbe kimoja ndani ya kiumbe kingine.

Unaona ? Hadithi ya mzimu ndani ya mashine. Sawa, kati ya watu watatu ninaowajadili hapa, JL Austin kwa vyovyote vile ndiye anayefurahisha zaidi. Hilo si kigezo, busara ya kifalsafa, ingawa hakika husaidia kupunguza dawa.

Ucheshi mkubwa, kwa kweli. Kitabu chake, Jinsi ya Kufanya Mambo kwa Maneno, kilichochapishwa mwaka wa 1955, kilijaribu kupanga aina tofauti za matumizi ya lugha. Kwa maneno mengine, anafikiri kwamba katika matumizi haya mengi ambayo Wittgenstein ameanzisha, kunaweza kuwa na aina fulani kuu za matamshi.

Na anajaribu kuzipanga kwa njia ambayo imekuwa na ushawishi mkubwa. Anatofautisha, hebu tuone, anatofautisha matamshi ya utambuzi kwa maana ya madai na mapendekezo kutoka kwa matamshi ya utendaji ya aina tofauti zaidi. Unakumbuka nilisema kwamba kulingana na Ayer, kifungu cha maneno, ni kweli kwamba, ni matamshi ya utendaji tu.

Haiongezi chochote. Ni bora kufanya kitu badala ya kudai kitu. Ni usemi wa utendaji.

Sawa, anachozungumzia ni vitendo vya kusimulia, vitendo vya kusimulia, na vitendo vya kusimulia. Sasa hivi ndivyo tunavyoviita vitendo vya lugha siku hizi. Msemo huo, vitendo vya lugha, baada ya kuundwa, nadhani ulibuniwa, na John Searle, anayefundisha huko Berkeley, John Searle, katika kitabu chake, Speech Acts.

Kumbuka kwamba katika dhana ya vitendo vya lugha, vitendo vya usemi ni wazo kwamba matumizi ya lugha ni aina ya tabia ya kijamii. Sawa basi, tofautisha mzungumzaji na mzungumzaji. Kitendo cha mzungumzaji ni kitendo cha kusema kitu tu.

sana . Msemo, usemi. Lakini kitendo cha udanganyifu ni pale unapotenda unaposema jambo, hivyo ni udanganyifu.

Kwa mfano, kitendo cha udanganyifu, msemo wenyewe ndio kitendo.

Unafanya kitendo cha kusema. Kutangaza uamuzi. Kujibu swali.

Kutoa ushauri. Katika kuzungumza jinsi unavyozungumza, unatoa ushauri. Kwa hotuba, lugha ni njia tu.

Unamshawishi mtu afanye jambo. Unamzuia mtu kufanya jambo. Unamsumbua mtu kwa unachosema.

Umuhimu si katika unachosema, bali ni kile unachotaribu kutimiza kwa kukisema. Ungeweza kusema kitu kingine, na huenda kingefanya kazi pia. Tena, tukizungumzia aina mbalimbali za vitu tunavyotumia.

Naam, aina hiyo ya kitu huanzisha dhana ya vitendo vya lugha, tabia za lugha, na kuifanya iwe maarufu sana. Lakini jambo lingine kuhusu JL Austin ambalo utapendezwa nalo ni kitabu chake cha Sense and Sensibilia . Sasa, angalia jina lake ni Austin.

Je, unamfahamu Austin mwingine? Jane Austin, ambaye kitabu chake kilikuwa Sense and Sensibility. Hiyo ilikuwa riwaya. Hii ni JL Austin, Sense and Sensibilia .

Sio Jane, bali John. Sense na Sensibilia . Kichwa cha habari ni mzaha tu, na hiyo ni kawaida ya Austin.

Simaanishi kwamba kitabu kizima ni mzaha. Nadhani hiyo inakifanya kuwa kitendo cha mazungumzo. Anasimulia mzaha kwa kutumia lugha anayotumia kufanya kitu kingine.

Sawa. Sasa kitabu hiki ni shambulio dhidi ya nadharia ya datum ya hisia ya AJ Ayer. Sio Ayer wa lugha, ukweli, na mantiki.

Lakini AJ Ayer wa kitabu chake, nadhani, ni Misingi ya Maarifa ya Kinadharia. Kwa sababu Ayer aliendeleza mtazamo, mtazamo wa ajabu, kwamba tunachojua ni busara. Sasa Austin anasema katika Sense na Sensibilia kwamba hii ni kutokana na kutamani kwake maneno machache na kurahisisha kupita kiasi matumizi yake.

Maneno yanayoashiria data ya hisia, kama vile bluu, mraba, n.k. Au misemo kama vile inaonekana, inaonekana, na inaonekana, ambayo yote yamepotoshwa na kuchukuliwa kumaanisha kwamba utambuzi wa kawaida wa hisia unakabiliwa na udanganyifu kiasi kwamba hatuwezi kuwa na uhakika kama tunaona kitu halisi au la. Kwa hivyo tunasema inaonekana, inaonekana, inaonekana.

Sawa. Kwa hivyo ili kupata kitu kuhusu mtindo wa mwanaume huyo, hivi ndivyo anavyoanza. Maoni yangu ya jumla kuhusu fundisho hili ni kwamba ni mtazamo wa kitaaluma unaohusishwa kwanza na msisimko wenye maneno machache maalum na pili na msisimko wenye ukweli machache ambao haujasomwa nusu.

Ukweli ni kwamba, kama nitakavyojaribu kuweka wazi, maneno yetu ya kawaida ni ya hila zaidi katika matumizi yake na yana tofauti nyingi zaidi kuliko wanafalsafa walivyogundua. Na kwamba ukweli wa utambuzi, kama ulivyogunduliwa, kwa mfano, na wanasaikolojia lakini pia kama ulivyobainishwa na wanadamu wa kawaida, ni tofauti zaidi na changamano kuliko ilivyoruhusiwa. Kwa hivyo sitasisitiza kwamba tunapaswa kuwa wahalisia ili kukubali fundisho kwamba tunaona vitu vya kimwili.

Swali hilo ni rahisi sana na linapotosha kabisa. Jambo muhimu ni kwamba maneno haya mawili, data ya hisia na vitu vya kimwili, huishi kwa kuoshwa kila mmoja. Kilicho cha uongo si neno moja, data ya hisia, bali ni kinyume cha hayo mawili.

Hakuna aina moja ya kitu tunachokiona, lakini aina tofauti sana. Nambari hiyo inapunguzwa, ikiwa inawezekana, kwa uchunguzi wa kisayansi na si kwa falsafa. Kwa hivyo tunachopaswa kufanya zaidi ya yote ni kujiondoa kwenye udanganyifu fulani unaobishaniwa na wale kama Berkeley, Hume, Russell, na Ayer ambao wamekuwa hodari zaidi katika kufanya kazi na hoja kutoka kwa udanganyifu kulingana na uwiano wa data ya hisia.

Na kwa njia hiyo, anaendelea kutetea kile ambacho kinafanana na uhalisia wa kawaida kwamba, katika kuona data ya akili, tunachofanya ni kuona vitu vya kimwili hata hivyo. Yuko hapa akishambulia, hebu tuone, nadhani nilifuta hilo. Anashambulia mtazamo ambao Ayer aliuendeleza ambao ulikuwa uzushi wa lugha.

Sasa, Ryle alikuwa na tabia ya lugha. Hiyo ni kusema, lugha ya akili inaweza kufasiriwa kama lugha ya tabia. Ayer alikuwa ameunda hali ya ajabu ya lugha .

Hiyo ni kusema, lugha ya utambuzi wa hisia inaweza kufasiriwa yote, kupunguzwa kuwa kitu kingine isipokuwa matukio ya data ya lugha ya hisia. Uzushi wa lugha. Katika visa vyote viwili, hoja inategemea utafsiri unaodhaniwa wa lugha halisi ya kitu, akili, jambo, hadi aina nyingine ya lugha.

Upungufu wake katika kesi hii kuhisi lugha ya data. Na ni kile ambacho Austen anapinga, akidai kwamba matumizi ya kawaida ya lugha ni tofauti kabisa. Ni ya hila zaidi; yanatuwezesha kuzungumzia yote mawili.

Kwa hivyo unachopata basi katika falsafa hii ya kawaida ya lugha, nami ninatumia Gilbert, Ryle, na Austen kama mifano zaidi kwa sababu wanashughulikiwa na Stott. Unachopata unachokiona ni kulegea kwa mbinu nzima ya uchanya , kuvunjika kwa upunguzaji huo wa kisayansi, kukataliwa kwa nadharia ya uthibitishaji na jinsi ilivyowekwa. Na hiyo inaongoza kwenye utangulizi mpya sio tu wa lugha ya kidini, bali pia wa lugha ya kimetafizikia, lugha ya maadili, falsafa ya akili, na kadhalika.

Na hicho ndicho tunachotaka kukiangalia wiki ijayo. Sina uhakika kabisa ni mpangilio gani tutauchukua , nitafikiria hilo. Lakini tunataka kuangalia kilichotokea kwa nadharia ya maadili tangu Ayer alipofikiri aliikomesha.

Bila shaka, ni nini kimetokea kwa falsafa ya lugha, kwa sababu ni wazi kwamba hicho ndicho kiini cha jambo, na ni nini kimetokea kwa falsafa ya akili. Hayo ndiyo mada ningependa kuyazungumzia katika yaliyosalia. Dakika tatu.

Maoni. Je, unafuata nilichokuwa nikisema? Ni wazi vya kutosha? Kufunguka kwa jambo hilo, mabadiliko ya mbinu. Nadhani inaonekana wazi kwamba baada ya kipindi cha shaka ya kifalsafa katika historia ya mawazo, watu wanatambua kwamba wanapaswa kuchanganya marumaru zao katika usanidi mpya na kuendeleza mabadiliko katika mbinu.

Unaona, baada ya wasomi, unapata lahaja ya Plato. Baada ya shaka ya Wagiriki, unapata aina ya lahaja ambayo Augustine alitumia, na utangulizi wa mtazamo wa Kikristo katika jambo hilo. Shaka ya Renaissance ilizalisha mbinu mpya za Bacon na Descartes.

Aina ya shaka ya Hume ilisababisha mbinu ya Kant ya kupita kiasi. Vile vile, shaka, ikiwa unaweza kuiita hivyo, ya watu wenye mtazamo chanya ilisababisha lugha ya kawaida na mabadiliko ambayo yamekuwa yakitokea tangu wakati huo. Sawa, hebu tuiite siku moja.